

Sygn. akt I C 443/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdziejko

Protokolant: Karolina Lipka

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w B.

przeciwko (...) Szpitalowi (...)

w K.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od strony powodowej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w B. na rzecz strony pozwanej (...) Szpitala (...) w K. kwotę 3 617zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od strony powodowej Przedsiębiorstwa (...) (...) w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1 187, 38zł (tysiąc sto osiemdziesiąt siedem złotych i trzydzieści osiem groszy) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 443/13

(...)

wyroku z dnia 7 stycznia 2016 r.

Strona powodowa Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. w pozwie z dnia 18 marca 2013 r. skierowanym przeciwko (...) Szpitalowi (...) w K. wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty:

- 64 800 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9.11.2011 r. do dnia zapłaty;

- 23 479, 44 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Na uzasadnienie żądania wskazała, że w dniu 25.01.2011 r. strona pozwana, po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarła z powodem umowę, której przedmiotem była dostawa, montaż i uruchomienie aparatury medycznej w ramach inwestycji „Budowa Centralnego B. Operacyjnego z Centralną Sterylizatornią i Oddziałem Intensywnej Terapii w (...) Szpitalu (...) w K.". Cena umowna (po zawarciu aneksu)

została ustalona na kwotę 648 000 zł brutto. Zamawiający określił wymogi dotyczące przedmiotu zamówienia w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierała specyfikacja techniczna. Zgodnie z SIWZ nie spełnienie przez oferowany przedmiot zamówienia jakiegokolwiek z parametrów wymaganych spowodować musiało odrzucenie oferty jako niezgodnej z treścią SIWZ. Oferowany przez Wykonawcę przedmiot zamówienia musiał być zgodny z wyspecyfikowanym, kompletny i po zamontowaniu, zainstalowaniu, ustawieniu gotowy do pracy bez żadnych dodatkowych zakupów i inwestycji. Dla potwierdzenia i weryfikacji informacji zawartych w specyfikacji technicznej SIWZ wymagała do złożenia materiałów informacyjnych w postaci katalogów, folderów, instrukcji obsługi wydanych przez producenta oferowanych urządzeń.

Dalej strona powodowa wskazała, iż pozwany podzielił zamówienie na 7 grup, a istotne postanowienia umowy były takie same dla wszystkich części (grup) zamówienia publicznego. Zgodnie z SIWZ cena miała zostać skalkulowana zgodnie z definicją (...) (wg (...) 2000) w sposób jednoznaczny i zawierać wszystkie koszty związane z realizacją zamówienia wynikające wprost z opisu przedmiotu zamówienia, jak również inne koszty wynikające z umowy.

Powód złożył w terminie ofertę wyłącznie na Grupę nr(...) – L. operacyjne. Zgodnie z dołączonymi specyfikacjami technicznymi producenta L. (...) (...) dopuszczalna odległość robocza od obszaru operacyjnego to 70-150 cm, a minimalna wymagana wysokość sufitu to 270 cm. Pismem z dnia 13.01.2011 r. strona pozwana zawiadomiła o wyborze oferty powoda w ramach Grupy 3 jako najkorzystniejszej.

Powód wykonał przedmiot umowy przy pomocy podwykonawcy – firmy (...). M. B., który przez cały czas reprezentował firmę (...), brał udział w przygotowaniu oferty oraz pomagał przy wyjaśnianiu SIWZ.

Strona powodowa podniosła także, iż przedmiot umowy został formalnie odebrany przez Zamawiającego w dniu 08.09.2011 r. protokołem zdawczo – odbiorczym z dnia 09.09.2011 r., przy czym data ta nie odpowiada w ocenie powoda faktycznemu terminowi przekazania oraz instalacji przedmiotu umowy, co nastąpiło już w pierwszej połowie kwietnia 2009 r. W związku z realizacją Umowy pomiędzy stronami powstał spór dotyczący obniżenia wynagrodzenia powoda w związku z nałożeniem przez pozwanego kar umownych za niedotrzymanie terminu dostawy oraz braku zapłaty za roboty dodatkowe wykonane przez powoda.

Powód wskazał, iż pozwany nie zapłacił całości wynagrodzenia objętego fakturą nr (...), jednak nie złożył powodowi oświadczenia o potrąceniu. Brak tego oświadczenia uzasadnia wnioski powoda o zasądzenie kwoty 64 800 zł wraz z odsetkami. Zdaniem powoda wykonał on umowę należycie i dotrzymał terminu instalacji oraz przeszkolenia. Nawet jeżeli przyjąć, że umowa nie została wykonana w terminie to opóźnienie nie może być kwalifikowane jako zwłoka, gdyż nie powstało z jego winy. Wskazał, że od początku montażu zaczęły występować problemy m. in. z dostępnością kolejnych miejsc montażu – przyszłych sal operacyjnych, z brakiem pomieszczenia magazynowego, gdzie można by złożyć bezpiecznie kolejne lampy przed ich montażem. Brak było także osób merytorycznie odpowiedzialnych i koordynujących całe przedsięwzięcie. Wszystko to – zdaniem powoda – miało wpływ na zamontowanie lamp po terminie umownym. Dalej wskazano, że specyfikacja techniczna dostarczonych lamp kłóciła się w pewnych zakresach z pozostałymi urządzeniami i instalacjami, które nie były gotowe do działania lub nie były kompatybilne z dostarczonymi lampami. Brak niezbędnych informacji lub podawanie sprzecznych informacji i wyjaśnień w kwestiach decydujących o możliwości wykonania przedmiotu umowy doprowadziły do sytuacji popadnięcia w zwłokę przez zamawiającego szpital w rozumieniu przepisy 354 par. 2 k.c. oraz art. 640 k.c. Przyczynienie pozwanego do powstania opóźnienia wyklucza – zdaniem strony powodowej - możliwość uznania, że to powód popadł w zwłokę i wyklucza naliczenie kar umownych zgodnie z umową.

Strona pozwana nakazała demontaż pierwszej konstrukcji wsporczej zamontowanej na suficie Sali operacyjnej. Powód, na żądanie przedstawicieli Zamawiającego, zmienił konstrukcję wsporczą, ponownie zamontował elementy stropowe oraz zamontował lampy. Przedmiot umowy był gotowy do odbioru. Wtedy pozwany ponownie bezpodstawnie odmówił odbioru zamontowanych lamp uznając, że są one zamontowane na zbyt niskiej wysokości. Zamawiający wybierając ofertę powoda zaakceptował zakres odległości roboczej od obszaru operacyjnego oraz zaakceptował wymogi co do wysokości sufitu. Sposób, w jaki strona powodowa zamontowała lampy po raz pierwszy

odpowiadał wymiarom podanym w dokumentacji technicznej. Nie było potrzeby dokonywać jakichkolwiek przeróbek w nawiewie laminarnym. Po przedstawieniu przez Zamawiającego żądania podniesienia lamp oraz zagrożenia zerwaniem kontraktu i naliczeniem kar umownych, Wykonawca przystąpił do usunięcia pierścieni dystansowych w konstrukcji korpusu lamp celem podnoszenia konstrukcji wsporczej. Kolejne rozwiązania nie znajdowały jednak akceptacji części lekarzy zatrudnionych w pozwanym szpitalu. Pozwany, w korespondencji z powodem, kilkakrotnie powoływał się na zapis § 3 ust. 3 Umowy, próbując tym samym całkowicie przenieść ciężar odpowiedzialności za trudności z realizacją umowy wynikające z braku kompatybilności urządzeń na powoda.

Powód wykonał prace, których zakres zdecydowanie wykraczał poza wiążącą stroną umowę, pozwany szpital zażądał wykonania instalacji, umożliwiającej zapis obrazów z kamer, rejestrację wizji na rejestratorze cyfrowym oraz zdalne nagrywanie obrazów. Spełniający te wymogi rejestrator (...) został dostarczony pozwanemu, jednakże okazało się, iż w nowym bloku operacyjnym nie istniało odpowiednie okablowanie pozwalające uruchomić rejestrator tak by spełniał wymogi zapisu, rejestracji i zdalnego zgrywania obrazów. Pozwany twierdził, że po stronie powoda leży wykonanie właściwej instalacji do obsługi rejestratora tak by spełniał wymogi zapisu, rejestracji i zdalnego zgrywania obrazów. Powód twierdził natomiast, że zainstalowanie nie polega na wykonaniu instalacji, co świadczy o tym, iż pozwany nie dysponował kompleksową wiedzą na temat parametrów, funkcji i możliwości oraz technicznych aspektów montażu i działania wyspecyfikowanych, a następnie zakupionych lamp operacyjnych.

Powód wniósł również o dokonanie przez Sąd miarkowania kary umownej naliczonej przez stronę pozwaną mając na uwadze wygórowanie kary umownej oraz fakt wykonania zobowiązania w całości. Na uzasadnienie wskazał, że pozwany szpital nie poniósł żadnej szkody oraz fakt wykonania zobowiązania w całości, a także wykonanie zobowiązania w przeważającej części w terminie umownym.

Powód wskazał również na fakt przyczynienia się pozwanej do wykonania przedmiotu umowy po terminie stosownie do treści art. 362 k.c.

Podniesiono także, iż kwota 23 479, 44 zł stanowi równowartość kosztów poniesionych przez powoda w celu wykonania robót dodatkowych, które nie były przewidziane w umowie, a których wykonania żądał pozwany szpital. Wartość tych robót stanowi wartość bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego szpitala kosztem powoda. Na żadaną kwotę składają się kwota 16 730, 46 zł z tytułu przerobienia nawiewów laminarnych i kwota 6 748, 98 zł z tytułu wykonania uzupełnienia okablowania sal operacyjnych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Szpital (...) w K. wniosła o oddalenie powództwa przy jednoczesnym uwzględnieniu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że kary umowne zostały przewidziane w § 6 umowy nr (...) z dnia 25.01.2011 r. Przedmiot umowy miał zostać dostarczony i zainstalowany do dnia 22 marca 2011 r. Powód już w pozwie wskazuje natomiast, iż pierwotny niekompletny i wadliwy montaż nastąpił dopiero w pierwszej połowie kwietnia 2011 r. W tym okresie nie wykonano należycie zarówno montażu lamp operacyjnych, jak również wynikających z SIWZ i umowy zobowiązań wykonawcy w zakresie odwzorowania sygnału z kamer. Po dokonaniu instalacji lamp operacyjnych ujawniono, że przedmiot umowy został zainstalowany wadliwie, w sposób który kolidował z zapisem warunku pkt 1.24 tabeli specyfikacji technicznej SIWZ, a tym samym uniemożliwiał normalne, wynikające z celu umowy korzystanie z przedmiotu zamówienia. Dalej strona pozwana wskazała, iż po dokonaniu pierwotnego montażu odległość poziomo ustawionej najniższej czaszy lampy z czterema ramionami od posadzki w możliwie najwyższym położeniu wynosiła zaledwie 175 cm, a najniższej czaszy lampy z trzema ramionami analogicznie 180 cm. Taki sposób montażu wykluczał normalną, niezakłóconą pracę chirurgów przy stole operacyjnym. Powód, zgodnie ze specyfikacją oraz warunkami panującymi w pomieszczeniach, powinien zamontować lampy których poziom czaszy od posadzki winien osiągać co najmniej 210 cm w najwyższym położeniu. Wbrew twierdzeniom powoda możliwość należytego i terminowego wykonania zobowiązania nie wyłączała fakt zamontowania w pomieszczeniach nawiewu laminarnego. Konieczne było zastosowanie właściwych konstrukcyjnych elementów montażowych pomiędzy stropem a ramionami lamp.

Dopiero na przełomie lipca i sierpnia 2011 r. powód wykonał prace związane z podniesieniem lamp operacyjnych.

Strona pozwana zaprzeczyła, aby zaistniał problem dostępu powoda jako wykonawcy zamówienia do pomieszczeń, w których montaż miał być dokonany. Przyznano, że nie udostępniono powodowi pomieszczenia magazynowego, jednak uprzednio powód o takie pomieszczenie nie występował, a obowiązek jego udostępnienia nie wynikał z treści umowy, ani z przyjętych zwyczajów.

W ocenie pozwanego, strona powodowa nie dołożyła należytej staranności przy zapoznaniu się z warunkami miejsca realizacji zamówienia, co skutkowało nienależytym wykonaniem jej zobowiązań w pierwotnym montażu. Ponadto, strona powodowa poniosła dodatkowe koszty na skutek okoliczności leżących wyłącznie po jej stronie, nie było bowiem konieczności modyfikacji systemu nawiewu laminarnego, aby móc prawidłowo wykonać przedmiot umowy w postaci zawieszenia lamp. Zdaniem strony pozwanej, bezzasadne są również roszczenia powoda w zakresie zwrotu wydatków poniesionych z tytułu wykonania okablowania sal operacyjnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. oświadczyło, iż zaoferowane przez nie w niniejszym postępowaniu wyroby odpowiadają opisowi przedmiotu zamówienia. Wskazano, iż przedłożone w ofercie przetargowej foldery mają funkcję poglądową i są skierowane do nieoznaczonych odbiorców, a przedmiot zamówienia zostanie wykonany zgodnie z opisem w SIWZ.

Równocześnie strona powodowa złożyła oświadczenia, że posiada uprawnienia do wykonania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania; posiada wiedzę i doświadczenie; dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonania zamówienia oraz spełnia warunki dotyczące sytuacji ekonomicznej i finansowej.

Przed przetargiem wszystkie osoby pochodzące do niego mogły zapoznać się z pomieszczeniami oraz warunkami montażu.

dowód: oświadczenie z dnia 17.12.2010 r. k. 83, 93, oferta k.67-82, zeznania świadka J. Z. k. 303.

W związku z powyższym, w dniu 25 stycznia 2011 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w B., a (...) Szpitalem (...) w K. została zawarta umowa, której przedmiotem była dostawa, montaż i uruchomienie aparatury medycznej w ramach inwestycji „Budowa Centralnego B. Operacyjnego z Centralną Sterylizatornią i Oddziałem Intensywnej Terapii w (...) Szpitalu (...) w K.” – grupa 3: lampa operacyjna z dwiema kopułami i ramionami pod monitory typ M. L. (...); 3 sztuki lampy operacyjnej potrójnej z kamerą w kopule i monitorem na trzecim ramieniu typ (...) 76AC; 2 sztuki lampy operacyjnej sufitowej potrójnej z monitorem na trzecim ramieniu typ (...), produkcji (...) zgodnie z ofertą z dnia 17.12.2010 r. stanowiącą integralną część umowy oraz oddanie do eksploatacji przedmiotu umowy.

Strony uzgodniły pierwotnie, iż całkowita cena umowy wyniesie 642 000 zł i ma obejmować w szczególności cenę sprzętu, pakowania i znakowania wymaganego do przewozu, załadunku, rozładunku i transportu wewnętrznego, ubezpieczenia przedmiotu zamówienia do czasu przekazania go zamawiającemu, montażu, instalacji i uruchomienia w miejscu dostawy, wykonania protokołów skuteczności ppoż, instruktażu wstępnego i szkolenia obsługi zamawiającego, przeglądy okresowe, cła i odprawy celnej – o ile takie wystąpią, podatku VAT. Na mocy aneksu z dnia 21 marca 2011 r. wartość brutto umowy strony ustaliły na kwotę 648 000 zł.

Wykonawca zobowiązał się do oddania do eksploatacji przedmiotu umowy w terminie 8 tygodni od daty podpisania umowy, tj. do dnia 22 marca 2011 r. (§3 pkt 1). Kontrahenci ustalili, iż ze strony Zamawiającego osobą uprawnioną do kontaktów z Wykonawcą w sprawach dotyczących dostaw będzie Kierownik D. Aparatury inż. T. P. lub w przypadku nieobecności inna osoba upoważniona przez Zamawiającego (§3 pkt 2). Wykonawca zobowiązał się uzgodnić ze wskazaną powyżej osobą uprawnioną termin dostawy z wyprzedzeniem co najmniej 14 dniowym.

Z § 3 pkt 8 wynika, iż Wykonawca oświadczył, iż przed złożeniem oferty zapoznał się z warunkami, jakie panują w siedzibie Zamawiającego w miejscach przeznaczonych do montażu dostarczonego przedmiotu zamówienia – dotyczy sytuacji, gdy przedmiot zamówienia wymaga szczególnych warunków do montażu. Ponadto strony ustaliły, iż wszelkie koszty związane z montażem pokrywa Wykonawca.

Stosownie do § 4 pkt 1 Zamawiający zobowiązał się zapłacić za dostarczony towar po dostawie w terminie 60 dni od daty podpisania protokołu odbiorczego przez osoby upoważnione występujące w imieniu Zamawiającego i Wykonawcy przelewem na konto bankowe Sprzedającego.

Stosownie do postanowień § 6 strony uzgodniły, iż za niewykonanie lub nienależyte wykonanie Umowy Wykonawca zobowiązuje się zapłacić Zamawiającemu kary umowne w wysokości 10% wartości brutto niezrealizowanej części umowy, gdy Zamawiający odstąpi od umowy z powodu okoliczności za które odpowiada Wykonawca (A), w przypadku opóźnienia z powodu okoliczności leżących po stronie Wykonawcy ustalonego w myśl § 3 ust.1 terminu przekazania Zamawiającemu kompletnego i w pełni sprawnego przedmiotu umowy do użytkowania, Zamawiający zastrzega sobie prawo odstąpienia od umowy i żądania zapłaty dodatkowej kary umownej w wysokości 10% wartości netto umowy (B); w wysokości 0,5% wartości brutto towaru z tytułu nieusunięcia usterek w terminie określonym w pkt 6 § 4 za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, nie więcej niż 10% wartości towaru (C); w wysokości 0,1 % wartości brutto towaru z tytułu niedotrzymania terminu instalacji lub przeszkolenia za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, nie więcej niż 10% wartości towaru (D); w przypadku opóźnienia z powodu okoliczności leżących po stronie Wykonawcy ustalonego w myśl § 3 ust. 1 terminu przekazania Zamawiającemu kompletnego i w pełni sprawnego przedmiotu dostawy do użytkowania, Wykonawca będzie zobowiązany do zapłaty Zamawiającemu kary umownej w wysokości 0,1% netto wartości umowy (E). Zgodnie z pkt 3 – za niewykonanie umowy lub nienależyte wykonanie umowy Zamawiający zobowiązuje się zapłacić wykonawcy kary umowne w wysokości 10% wartości brutto towaru, gdy Wykonawca odstąpi od umowy z powodu okoliczności za które odpowiada Zamawiający.

dowód: zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej z dn. 13.01.2011 r., k. 96, umowa nr (...) z dn. 25.01.2011 r. z załącznikami k. 34-49, 184-203, aneks do umowy nr (...), k. 50, 187, specyfikacja istotnych warunków zamówienia Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego o wartości powyżej 125 000 EURO k. 51-66, 188 – 203.

W załączniku nr 3/3 do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dotyczącym lampy operacyjnej dwuczaszowej sufitowej z instalacją umożliwiającą podłączenie 2 sztuk monitorów medycznych (dla obsługi laparoskopu) wskazano, iż konstrukcja musi pozwalać na łatwe przemieszczanie i precyzyjne ustawianie czasz w żądanym położeniu (pkt 1.24). Z kolei w przypadku lampy operacyjnej dwuczaszowej sufitowej z kamera medyczną i monitorem wymagano, aby zawierała zestaw obsługujący 6 kamer umieszczonych w lampach na salach operacyjnych składający się z komputera i cyfrowego rejestratora wizji z oprogramowaniem użytkowym umożliwiającym zapis obrazów z poszczególnych kamer, rejestrację na rejestratorze cyfrowym wizji, zdalne nagrywanie obrazów przez dedykowany program lub przeglądarkę (pkt. 4.1.) oraz montaż lamp i pozostałych urządzeń (pkt 4.3.).

dowód: załączniki do specyfikacji istotnych warunków zamówienia Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego o wartości powyżej 125 000 EURO

k. 55 – 66.

W wyniku wygranego przetargu, w dniu 14 stycznia strona powodowa zamówiła u dostawcy M. B. MEDlamp z siedzibą w Z. lampę operacyjną 2 czasową (...) 76AA, 2 lampy operacyjne 2 czasowe M. L. (...) oraz 3 lampy operacyjne 2 czasowe M. L. (...) na łączną kwotę 561 600 zł brutto

dowód: zamówienie nr (...) k. 97, faktura VAT nr (...) r., k. 98.

Pierwszy montaż nastąpił w połowie kwietnia 2011 r., jednakże był on niewłaściwy, bowiem lampy po montażu nie można było podnieść do wymaganej wysokości powyżej głowy chirurga (poziom 195 cm) oraz nie było zakończenia

wykonywania systemu rejestracji obrazu z kamer w lampach. Pomimo problemów, strona powodowa nie występowała o zmianę terminu na żadnym etapie wykonania, nie zgłaszała również żadnych trudności.

dowód: zeznania świadka J. Z. k. 303, zeznania świadka T. M. k.325-326,

Pismem z dnia 21 czerwca 2011 r. strona powodowa zwróciła się do inż. T. P. z prośbą o zajęcie pisemnego stanowiska w sprawie zainstalowanych lamp operacyjnych oraz wskazanie ewentualnych uwag i rozbieżności co do wykonania przedmiotu umowy.

W odpowiedzi wskazano, iż – jak zostało to już ustalone podczas spotkania z przedstawicielami powoda – istnieje konieczność wyższego zawieszenia lamp, co pozwoli na wyższe ustawienie czasz. Ponadto odległość poziomo ustawionej, najniższej czaszy lampy z czterema ramionami od posadzki wynosi 175 cm, a najniższej czaszy lampy z trzema ramionami 180 cm, co uniemożliwia wykorzystywanie ich w celu w jakim zostały zakupione, tj. pracy chirurga przy stole operacyjnym. Zastrzeżenia dotyczyły również odległości przegubu od posadzki dla jednego z ramion każdej z lamp, która wynosi 180 cm. Strona pozwana wskazała, iż zainstalowany przedmiot zamówienia nie spełnia warunku opisanego w pkt 1.24 tabeli specyfikacji technicznej SIWZ, bowiem ustawienie czasz koliduje z ustawieniem chirurgów. Ponadto nie wykonano zakresu opisanego w pkt IV.1 – gr.3 zam. 2 dot. sprzętu i oprogramowania kamer.

W przedmiotowym piśmie, strona powodowa została poinformowana, iż do dnia 5 lipca 2011 r. pozwana żąda przedstawienia rozwiązania pozwalającego na wykonaniu montażu przedmiotu umowy w sposób prawidłowy z określeniem czasu wykonania – nie dłużej niż 14 dni, a w przeciwnym razie umowa zostanie rozwiązana z winy spółki (...), która zostanie obciążona dodatkowo stosownymi karami.

Powiadomiona o zaistnieniu wady w przedmiocie umowy i wezwana do zajęcia stanowiska strona powodowa wskazała, iż pomimo że zapoznała się wcześniej z warunkami panującymi w pomieszczeniach, w których miała dokonać montażu to wywodziła m. in., że skoro wysokość pomieszczeń wynosi 280 cm, a minimalny wymagany pułap wynosi 270 cm to montaż powinien odbywać się bez zakłóceń.

Dalsza korespondencja pomiędzy stronami nie przyniosła także porozumienia. Nie mniej jednak strona powodowa zdecydowała, iż podniesie zamontowane lampy operacyjne, po wykonaniu przez firmę (...) Sp. z o.o. nowych płaszczyzn nawiewnych oraz elementów koniecznych do powiększenia centralnego przeprowadzenia dla lamp w stropie (...). Prace polegające na demontażu lamp przez firmę (...), a następnego dnia firma (...) przystąpi do montażu nowych elementów przeprowadzenia nawiewu laminarnego.

Możliwość należytego i terminowego wykonania zobowiązania nie wyłączała faktu zamontowania w pomieszczeniach nawiewu laminarnego. Nawiew ten był już bowiem zainstalowany zanim powodowa spółka rozpoczęła prace montażowe, o czym strona powodowa powinna była wiedzieć zapoznawszy się z warunkami pomieszczeń, w których montaż miał być dokonany. Dodatkowo przedmiotowy nawiew zainstalowany był w ten sposób, że umożliwiał montaż lamp bezpośrednio do stropu pomieszczenia. Przez cały okres prac, powód nie sygnalizował jednak pozwanej wystąpienia jakichkolwiek problemów związanych z pracami przy montażu lamp. Ostatecznie, prace związane z podniesieniem lamp operacyjnych zostały wykonane na przełomie lipca i sierpnia 2011 r.

dowód: pismo z dnia 21.06.2011 r. k. 118, pismo z dnia 27.06.2011 r. k. 119, pismo z dnia 01.07.2011r. k. 120, pismo z dnia 05.07.2011 r. k. 122, pismo z dnia 13.07.2011 r. k. 125, pismo z dnia 26.07.2011 r. k. 126, zeznania świadka J. Z. k. 303, zeznania świadka K. Z. k. 324, zeznania świadka L. W. k.326

Pismem z dnia 18 sierpnia 2011 r. strona powodowa zwróciła się do wyznaczenia do końca miesiąca terminu sporządzenia protokołu odbioru zainstalowanych lamp operacyjnych w związku z zakończeniem realizacji umowy nr (...). W odpowiedzi na powyższe, strona pozwana wskazała, iż zainstalowany przedmiot zamówienia nie spełnia wymagań wskazanych w SIWZ, tj. montaż lamp i pozostałych urządzeń, instalację i uruchomienie w miejscu dostawy, instruktaż wstępny i szkolenie obsługi zamawiającego.

Wtedy też, pismem z dnia 30 sierpnia 2011 r. powodowa zwróciła się do strony pozwanej o przesłanie kopii lub skanów projektu teletechnicznego, na podstawie którego zostało wykonane okablowanie. Wskazywano, iż projekt ten jest niezbędny do ustalenia sposobu zainstalowania dostarczonego rejestratora.

Instalacja, która była założona w szpitalu przed ogłoszeniem przetargu nie nadawała się do połączenia z wideorejestratorem. Okazało się również, że kamera i rejestrator nie były kompatybilne. Dla osoby która zawodowo trudni się tymi pracami od razu było wiadomym, że instalacja nie jest przystosowana do wideorejestratora i że na tej instalacji nie będzie pracować. Taka osoba od razu wie, co trzeba zrobić, aby wszystko działało. Również od razu było wiadomo, że kamera i wideorejestrator nie są kompatybilne i że trzeba zamontować odpowiednie urządzenie do konwersji sygnału. Najpierw trzeba ustalić miejsce gdzie ma być rejestrator, gdzie mają być kamery i dopiero wtedy należy dobierać sprzęt. Trzeba ustalić jaki ma być rejestrator i kamera. Jest to podstawowa wiedza osób zajmujących się transmisją danych. Problem polegał na tym, że kamera i rejestrator działały na podstawie innego protokołu.

dowód: pismo z dnia 30.08.2011 r. k. 129, pismo z dnia 26.08.2011 r. k. 128, pismo z dnia 18.08.2011r. k. 127, pismo z dnia 30.08.2011 r. k. 129, zeznania świadka J. K., k. 322

W dniu 2 września 2011 r. strona powodowa poinformowała pozwaną, iż w dniu 8 września przedstawiciele firmy stawiają się w placówce celem ostatecznego zakończenia realizacji umowy.

Ostatecznie, w dniu 09 września 2011 r. podpisano protokół zdawczo – odbiorczy i przeprowadzono szkolenie personelu. Równocześnie dostarczono instrukcję obsługi, karty gwarancyjne i certyfikaty. Wystawiona została także faktura na kwotę 648 000 zł.

W dniu 11 października 2011 r. strona pozwana wystawiła notę księgową, którą powodowa została obciążona kwotą w wysokości 64 800 zł tytułem kar umownych za niedotrzymanie terminu dostawy. Jak wyjaśniono, dostawa miała być zrealizowana do dnia 22.03.2011 r., a sprzęt dostarczono 09.09.2011 r. Wskazano, iż powyższa kwota zostanie potrącona z należności za dostarczony sprzęt na podstawie §6 pkt 2D umowy nr (...).

dowód: pismo z dnia 02.09.2011 r. k. 102, protokół zdawczo – odbiorczy k. 99- 101, FAKTURA VAT NR (...) Z DNIA 09.09.2011 R. k. 103, nota księgowa nr (...) z dnia 11.10.2011 r., k. 104, 211

Wysokość naliczonych kar umownych wyniosła 64800 zł. Koszty związane z przebudową nawiewu laminarnego, ponownym montażem lamp oraz koszty związane z instalacją sprzętu to kwota 23 479,44 zł.

Dowód: umowa i rachunki k.146-156

Strona pozwana współpracowała ze stroną powodową. Lokal do montażu był udostępniony w ten sposób, aby można było wykonać prace w terminie. Jeżeli konieczne były jakieś dodatkowe uzgodnienia to trwało to szybko. W przypadku ustalenia miejsca położenia rejestratora to jego ustalanie trwało 2 dni.

Dowód: zeznania świadka J. Z. k. 30, zeznania świadka J. K. k. 322, zeznania T. P. k. 323-324, zeznania świadka K. Z. k.324

Ocena dowodów:

Sąd dał wiarę zeznaniom J. Z., J. K., T. P. K. Z., R. Mucharskiego (zeznania tego świadka nie wiele wniosły do sprawy), L. W. albowiem są one spójne i logiczne. Znajdują one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym oraz zasadach doświadczenia życiowego.

Sąd nie dał wiary zeznaniom M. B., P. S., A. W., Z. K. w tym zakresie z którego wynika, że lampy zostały zamontowane na prawidłowej wysokości, a to że są za nisko to wynikało tylko z subiektywnego odczucia lekarzy. Te zeznania przede wszystkim są sprzeczne z zeznaniami świadka L. W., który jest chirurgiem i jest wysokiego wzrostu. Lekarz ten przyszedł, sprawdzał lampy i symulował przebieg operacji. Świadek ten wie jak wygląda operacja i jak pracuje

się z lampami podczas operacji. Ponadto zeznania tych osób pozostają w sprzeczności z późniejszymi działaniami, polegającymi na dokonywaniu przeróbek i zamontowaniu lamp tak aby były wyżej. Zupełnie nie logicznym jest, dokonywanie tych prac skoro zostały wykonane dobrze. Tłumaczenia członków zarządu strony powodowej, że dlatego, że baliśmy się komplikacji finansowych nie zasługują na aprobatę. Przecież gdyby były wykonane na prawidłowej wysokości to postępowanie sądowe by to zweryfikowało. Ryzyko było takie samo zarówno po stronie powodowej jak i pozwanej. Ponadto, jeżeli chcieli właściwej współpracy, bali się zerwania kontraktu i problemów finansowych to przecież nie było problemów, aby zaprosić stronę pozwaną i wspólnie dokonać pomiarów położenia lamp w najwyższym położeniu i w najniższym. Wtedy dzisiaj moglibyśmy wysokość dokładnie zweryfikować. Ponadto zeznania świadka P. S. nie do końca są logiczne. Sugeruje on, że lampy były na prawidłowej wysokości, a jednocześnie zeznaje, że były na wysokości 1,80-1,90 m od podłogi. Nawet bez wiedzy specjalistycznej można powiedzieć, że to jest za nisko. Przecież normalny wzrost człowieka to 1,60 – 2,00 metry. Średni wzrost to 1,70 – 1,80. Trudno sobie wyobrazić, aby osoby nawet o średnim wzroście miały komfort pracy przy takich lampach. Należy tutaj podkreślić, że to była najwyższa wysokość. Ciekawym jest również fakt, że świadek P. S. twierdzi, że w ogóle pomieszczenie było za małe – powinno mieć 3,50 m wysokości, a miało 2,70 m. Jeżeli do tego jeszcze doszło obniżenie z powodu nawiewu to jak mogły być lampy na prawidłowej wysokości. Z tego wynika jednak, że skoro on od razu wiedział, że pomieszczenie jest za niskie to od razu powinna to wiedzieć również strona powodowa i powinna ona szczególnie wnikliwie zastanowić się nad tym jak powinna zamontować lampy i powinna przewidzieć, że każdy centymetr będzie ważny.

Zeznania świadka D. K. nie wniosły nic istotnego do sprawy.

Sąd dał wiarę dokumentom zgromadzonym w sprawie albowiem nikt nie kwestionował ich prawdziwości.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego informatyka na okoliczność ustalenia, że była zła instalacja, albowiem te okoliczności zostały wyjaśnione i sąd ustalił, że do tego sprzętu było to złe okablowanie. Fakt oddalenia powództwa wynikał z innych okoliczności.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenia strony powodowej nie są uzasadnione.

Podstawę dochodzonego roszczenia stanowiły art.353 kc, art. 353¹ kc, 354 kc, 355 kc, § 2 i § 4 1. umowy nr (...) z dnia 25.01.2011r. (zwana dalej „umową”).

Art. 353. § 1. Zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.

§ 2. Świadczenie może polegać na działaniu albo na zaniechaniu.

informacje o jednostce

orzeczenia sądów

tezy z piśmiennictwa

pisma urzędowe

komentarze praktyczne

komentarze

monografie

wzory i zestawienia

Art. 353¹. Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

informacje o jednostce

orzeczenia sądów

orzeczenia administracji

tezy z piśmiennictwa

pisma urzędowe

komentarze praktyczne

komentarze

monografie

wzory i zestawienia

procedury

Art. 354. § 1. Dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

§ 2. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

informacje o jednostce

orzeczenia sądów

orzeczenia administracji

tezy z piśmiennictwa

komentarze praktyczne

komentarze

monografie

Art. 355. § 1. Dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność).

§ 2. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności.

Zgodnie z § 2 i § 4 1. umowy strony ustaliły cenę 648 000 zł i strona pozwana zobowiązała się do jej zapłaty. Mniejsza dochodzona kwota wynikała z faktu, że część ceny została zapłacona.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy w kwietniu 2011r. lampy zostały zamontowane prawidłowo a jeżeli nie to, kto ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w montażu i czy w związku z tym zachodziły podstawy do zastosowania kary umownej, kto ponosi odpowiedzialność za dodatkowe koszty związane z montażem lamp (przeróbka nawiewu laminarnego), kto ponosi odpowiedzialność za dodatkowe koszty związane z koniecznością montażu nowej instalacji

i koszty związane z brakiem kompatybilności lam z rejestratorem. Rozstrzygnięcia wymagała także kwestia zarzutu braku potrącenia oraz sprzeczności z zasadami współzycia społecznego zastosowania kar umownych (jeżeli istniała w ogóle podstawa do jej zastosowania).

1. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego i oceny dowodów lampy w kwietniu nie zostały zamontowane prawidłowo. Były one zamontowane zbyt nisko, co znacznie mogło utrudniać pracę chirurgów. Strona powodowa doskonale zdawała sobie sprawę z tego, że lampy mają służyć oświetleniu pola operacyjnego, że przy nich będą pracować chirurdzy i potrzebują oni swobody ruchów i zmian pozycji ciała podczas operacji. Zatem strona powodowa miała obowiązek zamontować lampy na takiej wysokości, aby wykonywanie tej pracy było możliwe i nie ma tutaj znaczenia czy to było gdzieś konkretnie zapisane w umowie czy nie. Taki obowiązek wynika z art. 354 kc i 355 § 1 i 2 kc. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący w tym znaczeniu, że jeżeli coś nie zostało wyraźnie określone to przy wykonywaniu umowy należy się nimi kierować. Strona powodowa mogłaby zamontować lampy na niższej wysokości tylko i wyłącznie wtedy, kiedy strona pozwana wyraźnie by tego żądała, mimo, że strona powodowa pouczała ją o tym, że lampy są za nisko i nie będą w pełni spełniać swojej roli. W przedmiotowej sprawie z niczym takim nie mieliśmy do czynienia. Ponadto z punktu 1.24 załącznika 3/3 do SIWZ (k.39-41) wynika, że konstrukcja miała pozwalać na łatwe przemieszczanie i precyzyjne ustawianie czasz w żądanym położeniu. Załącznik ten stanowi część umowy (§ 1 1.1. umowy). Ten załącznik stanowi załącznik do umowy (§ 12 umowy). Przy zbyt nisko założonej lampie nie da się precyzyjnie ustawiać czasz.

2. odpowiedzialność za zwłokę ponosi wyłącznie strona powodowa. Materiał dowodowy nie wykazał, aby strona pozwana dopuściła się zwłoki. Strona powodowa miała wystarczająco dużo czasu do montażu lamp i miała udostępnić lokal. O tym świadczy chociażby fakt, że na początku kwietnia zamontowano lampy tylko, że źle. Skoro w ogóle doszło do zamontowania lamp to należy przyjąć, że można było to zamontować dobrze. Odnosnie magazynu to należy dodać, że w umowie w ogóle strona pozwana nie zobowiązała się do zapewnienia miejsca w magazynie, ale mimo tego była możliwość z korzystania z niego. W jakimś stopniu było to ograniczone, ale mimo wszystko można było z niego skorzystać. Zwłoka spowodowana było faktem, że był nawiew laminarny i trzeba było przebudować go, aby móc na odpowiedniej wysokości zamontować lampy. Tutaj jednak należy dodać, że nawiew laminarny został wybudowany jeszcze przed ogłoszeniem przetargu. W § 3 8. strona powodowa oświadczyła, że zapoznała się z panującymi warunkami. Co jednak najważniejsze miała taką możliwość. Co jeszcze ważniejsze nawet gdyby oświadczenie z § 3 8. nie odpowiadało prawdzie to i tak nie miałyby to żadnego znaczenia. Ponieważ strona powodowa powinna się zapoznać z tymi warunkami, a ta powinność wynika z art. 355 § 1 i 2 kc. Zatem strona powodowa powinna znać system montowań, powinna przewidzieć jak wysoko będą wisieć lampy po zamontowaniu i od razu przewidzieć (zamówić) odpowiedni system. Jeżeli zachodziła konieczność przebudowy nawiewu laminarnego to również od razu powinna to przewidzieć. To samo dotyczy instalacji i uruchomienia. Jeżeli istniejąca instalacja nie nadawała się do wykorzystania, to należało przewidzieć konieczność położenia nowej instalacji. Jeżeli jakiś sprzęt był niekompatybilny to również należało to przewidzieć.

3. z punktem 2 związana jest kwestia odpowiedzialności za koszty przebudowy nawiewu laminarnego i kosztów związanych z instalacją i połączeniem niekompatybilnych urządzeń. Na ostatniej stronie załącznika 3/3 do SIWZ (k.39-41) w punkcie 1 pod słowem „uwaga” strona powodowa złożyła oświadczenie, że „oferowany zestaw jest kompletny i będzie po zainstalowaniu gotów do podjęcia działalności medycznej bez żadnych dodatkowych zakupów i inwestycji. Taka klauzula znajduje się pod każdym „przedmiotem zamówienia” (k.39-49). Należy więc uznać, że cena umowna jest to całkowita cena jaką ma zapłacić strona pozwana, natomiast strona powodowa miała wykonać zamówienie tak, że strona pozwana wciśnie przysłowiowy „guzik” i wszystko będzie działało prawidłowo. Takie rozwiązanie i taka interpretacja jest logiczna i wynika z faktu, że strona pozwana nie jest profesjonalistą z zakresu montażu sprzętu, ale z zakresu świadczenia usług medycznych. Zatem nie dysponuje odpowiednią wiedzą, specjalistami oraz nie posiada odpowiedniego doświadczenia w zakresie montażu lamp i instalacji. Zatem logicznym jest, że interesował ją taki montaż, że po zamontowaniu wszystko będzie działało prawidłowo. Z drugiej strony to strona powodowa jest profesjonalistą w tej dziedzinie i powinna przewidywać wiele rzeczy. Zatem przed przystąpieniem do przetargu, przed złożeniem oferty, powinna dokładnie wszystko sprawdzić i ustalić, jakie

konkretnie prace trzeba będzie wykonać, jakie pociągnie to za sobą koszty, czy istniejąca instalacja jest prawidłowa do tego, aby sprzęt działał, czy miejsce montażu jest dobre, czy będzie trzeba dokonywać jakichś przeróbek (np. nawiewu laminarnego). W oparciu o te informacje powinna złożyć ofertę, a jeżeli te prace przekraczają jej możliwości to w ogóle nie powinna przystępować do przetargu. Jedynie koszty i prace, których nie było możliwości przewidzieć, przy zachowaniu profesjonalnego charakteru działań, mogą być przedmiotem dodatkowych rozliczeń. Wszystkie prace objęte żądaniem pozwu można było przewidzieć wcześniej. Należy tu podkreślić, że w przedmiotowej sprawie, przed rozpisaniem przetargu nawiew laminarny już był jak również zamontowana była instalacja, która okazała się niewłaściwa.

4. zarzut braku dokonania potrącenia wzajemnej wierzytelności nie jest uzasadniony. Zgodnie z art. 498 § 1. i 2 gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zgodnie zaś z informację o jednostce

orzeczenia sądów

orzeczenia administracji

tezy z piśmiennictwa

pisma urzędowe

komentarze praktyczne

komentarze

monografie

wzory i zestawienia

procedury

rt. 499 kc potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Przepisy prawa nie przewidują żadnej szczególnej formy potrącenia. Za potrącenie należy uznać oświadczenie złożone w nocy księgowej (...) (k.104, 211).

5. możliwość zastosowania kary umownej wynika z § 6 2.D/ umowy. Matematyczna prawidłowość wysokość kary umownej nie była kwestionowana.

6. zarzut zbyt wygórowanej kary umownej oraz zarzut sprzeczności jej zastosowania z zasadami współzycia społecznego nie jest uzasadniony. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z profesjonalnym obrotem gospodarczym. Kara umowna została naliczona za zwłokę w wykonaniu umowy. Nie jest łatwo wyliczyć szkodę za zwłokę w wykonaniu działania. Zresztą musimy tutaj podkreślić, że strona pozwana to jednostka medyczna, której głównym i podstawowym celem nie jest wypracowywanie zysku tylko leczenie ludzi. Strona powodowa wskazuje, że i tak wcześniej nie rozpoczęli działalności medycznej, ale należy podkreślić, że to co robiła strona powoda to część większej inwestycji i być może nie rozpoczęto działalności ponieważ wiele podmiotów było w zwłoce. Ponadto należy wskazać, że kara umowna wynosiła 0,1% wartości brutto za dzień opóźnienia czyli 648 zł za dzień opóźnienia. Strona powodowa miała wykonać umowę do 22.03.2011r. a lampy zostały założone 13.09.2011r. czyli opóźnienie wynosiło 175 dni, czyli za ten okres kara wynosi 113400 zł. Policzone karę 64800 zł. z uwagi na ograniczenie odpowiedzialności z tego tytułu do 10 % w samej umowie. Sama umowa więc ogranicza odpowiedzialność, aby nie była ona zbyt wygórowana. To iż strona powodowa poniosła koszty, których nie uwzględniła wcześniej tj. koszty związane z

przebudową nawiewu i założeniem nowej instalacji nie może mieć wpływu na obniżenie lub rezygnację w ogóle z kary, ponieważ nie przewidziała ich w wyniku własnych zaniedbań, za które strona pozwana w żaden sposób nie odpowiada.

7. Podnoszona przez stronę powodową okoliczność, że zgodnie ze specyfikacją techniczną dopuszczalna odległość robocza od obszaru operacyjnego to 70-150 cm, a minimalna wysokość sufitu to 270 cm nie może odnieść skutku. To są minimalne wymiary. Te wymiary są określone z punktu widzenia technicznych możliwości działania tych lamp. Strona powodowa nie wykazała, że zostały one zachowane przy pierwszym montażu. Niezależnie od tej specyfikacji lampy i tak miały być zamontowane na takiej wysokości, aby chirurdzy mogli swobodnie pracować. Postępowanie dowodowe zaś nie wykazało, aby tak było.

O kosztach sądowych sąd orzekł na zasadzie art. 98 kpc.

W skład zasądzonych kosztów wchodzi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w wysokości 3600 zł oraz 17 złotych tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

W punkcie III wyroku sąd nakazał ściągnąć od strony powodowej kwotę 1 187,38 zł. na zasadzie art. 113 ustawy „o kosztach sądowych w sprawach cywilnych”. Są to koszty sądowe związane ze zwrotem kosztów stawiennictwa świadków w sądzie.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.